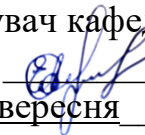

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Підприємництво та бізнес-технології»
доц. Лариса БОЛТЯНСЬКА
« 1 » вересня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФОО
проф. Олена ЯЦУХ
«1» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Гроші і кредит»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» за
ОПП Підприємництво та бізнес-технології
(на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший
бакалавр»)
факультет економіки та бізнесу

2025 – 2026 н.р.

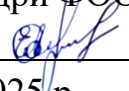
Робоча програма навчальної дисципліни «Гроші і кредит» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» за ОПП Підприємництво та бізнес-технології (на основі повної загальної середньої освіти та ОПС «Фаховий молодший бакалавр») факультет економіки та бізнесу. Запоріжжя, ТДАТУ. 13 с.

Розробник: Чкан І.О. к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

Протокол № 1 від « 01 » вересня 2025 року

Завідувач кафедри ФОО,

проф. Олена ЯЦУХ

«01» вересня 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u> (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	<u>Обов’язкова</u> (обов’язкова або за вибором студента)	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: <u>076 «Підприємництво та торгівля»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3-й/2с(ФМБ)	6-й/3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 1,5 год. самостійна робота студента – 8 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	10 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	20 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	120 год.
		Форма контролю: <u>Екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – вивчення теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування у ринковій економіці грошей, кредиту і банків.

Завданнями дисципліни є: з'ясування сутності, функцій та ролі грошей і кредиту; вивчення механізму функціонування грошової та валютної систем в ринковій економіці; засвоєння ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрямів діяльності банків та небанківських фінансових установ щодо грошово-кредитного обслуговування суб'єктів господарювання та населення.

Предмет – грошова і банківська система як центральні ланки інфраструктури грошового ринку.

У результаті вивчення дисциплін студент повинен

Знати: сутність грошей, їх роль та значення в економічних відносинах; зміст грошових функцій; сутність грошового обігу, грошових законів; типи грошових систем та їх основні елементи; сутність та види кредиту; основні принципи банківського кредитування; сутність грошового та валютного ринку; основні аспекти функціонування фінансових посередників; функції та операції центрального банку та комерційних банків.

Вміти: описати загальний грошовий обіг та охарактеризувати основні грошові потоки в економіці; пояснювати відмінності у теоріях грошей; розраховувати масу грошей, що обслуговує грошовий обіг та розраховувати швидкість обігу грошей; розраховувати рівень інфляції в економіці; визначати основні параметри кредитних відносин; орієнтуватися у глобальних проблемах грошового обігу та грошово-кредитних відносин.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність. ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та компетентність проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ФК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

ФК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Програмні результати навчання:

РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

Soft skills:

- здатність аналітично мислити;
- уміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення в сфері управління грошовими потоками;
- чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації;
- уміння виступати привселюдно: навички, необхідні для виступів на публіці та доведення своєї думки до соціуму; проводити презентації отриманих результатів;
- лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати та відстоювати рішення; уміння встановлювати мету та складати план її досягнення;
- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Облік і оподаткування».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти «Гроші і кредит»: «Статистика», «Економіка підприємства», «Мікро та макроекономіка».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ГРОШІ ТА ГРОШОВІ СИСТЕМИ

Тема 1. Сутність та функції грошей [1, 2]

Виникнення грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Розвиток форм вартості та гроші. Еволюція форм грошей і грошових відносин. Товарні, металеві та паперові гроші. Кредитні та електронні гроші. Суть грошей. Гроші як особливий товар. Функції грошей: міра вартості; засіб обігу; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші. Зміна економічної ролі золота. Ціна золота та гроші. Виникнення та розвиток сучасних грошей. Кредитна природа сучасних грошей. Відмінність між паперовими та кредитними грошима.

Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм [1, 2]

Розвиток теорії грошей як процес формування наукових шкіл, течій та теорій. Основні питання та періоди (класичний, кейнсіанський, сучасний) розвитку теорії грошей. Сутність номіналістичної та металевої теорії грошей. Формування класичної кількісної теорії грошей та її основні положення. Розвиток поглядів на роль грошей в економіці (Й. Шумпетер, Д. Кейнс, монетаристи). Внесок Д. Кейнса в теорію грошових відносин. Виникнення та зміст монетаризму. Погляди кейнсіанців, монетаристів та представників теорії раціональних очікувань на доцільність здійснення грошово-кредитної політики.

Тема 3. Грошовий обіг та грошові потоки [1, 2, 5]

Зміст поняття «грошовий обіг». Структура грошового обігу. Готівковий та безготівковий обіг. Основні ринки, що обслуговуються грошовим обігом. Грошові потоки, класифікація та механізм балансування. Закон грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Грошові агрегати. Попит на гроші. Моделі попиту на гроші. Механізм поповнення грошей в обігу. Створення грошей банками. Банківський мультиплікатор. Модель пропозиції грошей. Грошовий мультиплікатор.

Тема 4. Грошовий ринок [2, 3, 5]

Поняття та функції фінансового ринку. Канали прямого та опосередкованого фінансування. Основні групи учасників грошового ринку. Вартість грошей. Купівельна спроможність грошей як вираження їхньої вартості. Ринок грошей і ринок капіталів. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів та ринку цінних паперів. Рівновага на грошовому ринку.

Тема 5. Грошові системи [1, 2]

Поняття, призначення та елементи грошової системи. Класифікація грошових систем. Система металевих та паперово-кредитних обігів. Типи, зміст та основні інструменти грошово-кредитної політики. Проблеми узгодження фінансово-бюджетної та грошово-кредитної політики. Грошова система України. Особливості її формування.

Тема 6. Інфляція та грошові реформи [1, 3, 5]

Теоретичні концепції інфляції: інфляція пропиту, інфляція витрат, монетаристські теорії інфляції. Суть та види інфляції. Показники вимірювання інфляції. Причини та форми інфляції. Методи регулювання інфляції. Форми інфляції та її вплив на економічні процеси. Особливості інфляційного процесу в Україні. Сутність, цілі та класифікація грошових реформ. Причини, що зумовлюють необхідність проведення грошової реформи. Моделі грошових реформ. Грошові реформи як інструмент стабілізації грошового обігу. Грошові реформи в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 КРЕДИТ ТА БАНКІВНИЦТВО

Тема 7. Валютний ринок і валютне регулювання [1, 2, 3, 5]

Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин. Види валютних систем: національна, регіональна, світова. Складові елементи валютних систем. Розвиток європейської валютної системи. Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види та конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття та види валютних операцій. Валютні ризики. Валютне регулювання і валютний контроль. Завдання та методи валютного регулювання та контролю. Механізми регулювання валютного курсу, девізна політика (валютна інтервенція), дисконтна (облікова політика), девальвація, ревальвація, управління валютними резервами (диверсифікація), валютні обмеження. Платіжний баланс. Органи валютного контролю, цілі, повноваження та функції.

Тема 8. Кредит в ринковій економіці [2, 5]

Кредит як економічна категорія і юридичне поняття. Розвиток кредитних відносин. Сутність та функції кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми та види кредиту. Характеристика фінансового, товарного кредитів та кредиту під цінні папери. Роль кредиту в розвитку економіки. Межі кредиту. Теорії кредиту. Природа позичкового відсотка. Види відсотка. Призначення державного, банківського, комерційного та споживчого кредитів.

Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку [1, 2]

Поняття фінансового посередництва. Функції фінансових посередників. Послуги фінансових посередників. Державний нагляд за діяльністю фінансових посередників.

Класифікація фінансових посередників за юридичним статусом, за територіальною ознакою, за організаційною формою, за відповідністю чинному законодавству, за типом винагороди, за типом спілкування з клієнтами, за функціональними особливостями.

Виникнення банків та їх економічна сутність. Поняття банківської системи, принципи її побудови та механізм функціонування. Одно- та дворівневі банківські системи. Особливості формування банківської системи України.

Міжбанківські об'єднання, способи створення та класифікація. Характерні риси міжбанківських об'єднань, цілі та особливості діяльності.

Тема 10. Центральні банки [1, 2]

Центральні банки, історія їх походження, еволюційний та директивний шлях виникнення центральних банків. Класифікація центральних банків за формами власності. Функції центральних банків. Функція монопольної емісії грошей і регулювання готівкового грошового обігу. Канали емісії та види їх забезпечення.

Кредитні відносини з комерційними банками. Основні завдання та методи надання комерційним банкам кредитів, ефективність їх використання.

Регулювання банківської діяльності та нагляд. Мета та форми здійснення. Характеристика адміністративного і індикативного регулювання діяльності комерційних банків. Зміст грошово-кредитної політики центрального банку, її місце і роль в системі державного регулювання економіки. Національний банк України. Його організація та функціонування. Правління НБУ. Рада НБУ.

Тема 11. Комерційні банки [1, 2, 5]

Поняття, види та призначення комерційних банків. Основи організації діяльності та управління комерційним банком.

Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Вибір банку для обслуговування. Активні та пасивні операції банків. Розрахунково-касове обслуговування та операції банків з векселями. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг.

Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною [1, 2]

Міжнародні валютний фонд у системі валютно-кредитних відносин: основні напрямки його діяльності. Світовий банк та його складові інституції, ресурси, фінансові інструменти. Програми світового Банку в Україні. Міжнародні регіональні кредитно-фінансові інститути.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Гроші та грошові системи							
1	Лекція 1	Тема 1. Сутність та функції грошей. Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм.	2	-	-	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	10	2
2	Практичне заняття 1,2	Тема 1. Сутність та функції грошей. Тема 2. Кількісна теорія грошей та сучасний монетаризм.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	10	2
3	Лекція 2	Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки. Тема 4. Грошовий ринок.	2	-	-	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	20	2
4	Практичне заняття 3,4,5	Тема 3. Грошовий обіг і грошові потоки. Тема 4. Грошовий ринок.	-	-	2	-	9
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою. Робота на порталі.	-	-	-	10	2
5	Лекція 3	Тема 5. Грошові системи. Тема 6. Інфляція та грошові реформи.	2	-	-	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання тем 5 та 6. Робота на порталі.	-	-	-	20	2
6,7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1	-	-	-	10	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 90 год.			6	-	4	80	35
Змістовий модуль 2. Кредит та банківництво							
8	Практичне заняття 6	Тема 7. Валютний ринок і валютне регулювання.	-	-	2	-	3
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	10	2

9	Лекція 4	Тема 8. Кредит в ринковій економіці. Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку.	2	-	-	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою. Робота на порталі.	-	-	-	10	2
10	Практичне заняття 7,8	Тема 8. Кредит в ринковій економіці. Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	10	2
11	Лекція 5	Тема 10. Центральні банки. Тема 11. Комерційні банки.	2	-	-	-	-
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	20	2
12	Практичне заняття 9,10	Тема 10. Центральні банки. Тема 11. Комерційні банки. Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темами. Робота на порталі.	-	-	-	20	2
13,14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2	-	-	-	10	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 90 год.			4	-	6	80	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 180 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Сутність грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей.
2. Форми вартості грошей. Причини демонетизації золота.
3. Вартість грошей та її визначення.
4. Поняття про функції грошей.
5. Класична кількісна теорія грошей.
6. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей.
7. Внесок Дж. Кейнса в розвиток кількісної теорії грошей.
8. Сучасний монетаризм як альтернативний напрямок кількісної теорії.

10. Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Структура грошового обороту.
11. Грошові потоки.
12. Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот.
13. Швидкість обігу грошей.
14. Закон кількості грошей, необхідних для обігу.
15. Механізм поповнення маси грошей в обороті.
16. Суть та елементи грошового ринку.
17. Структура грошового ринку.
18. Мотиви та чинники, що визначають параметри попиту на гроші.
19. Механізм формування пропозицій грошей.
20. Сутність та елементи грошової системи.
21. Основні типи грошових систем, їх еволюція.
22. Державне регулювання грошової сфери.
23. Грошово-кредитна політика центрального банку.
24. Фіскально-бюджетна політика в системі державного регулювання.
25. Сутність і причини інфляції.
26. Види інфляції та її вимірювання.
27. Методи регулювання інфляції.
28. Сутність та класифікація грошових реформ.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Поняття валюти та конвертованість валют.
2. Валютний курс та способи його визначення.
3. Валютний ринок: сутність та основи функціонування.
4. Види валютних операцій.
5. Валютні системи: поняття, структура, призначення.
6. Валютне регулювання: суть і необхідність.
7. Кредит: необхідність, сутність та теорії.
8. Форми та види кредиту.
9. Процент за кредит.
10. Функції кредиту.
11. Поняття та сутність фінансового посередництва.
12. Банківська система: принципи побудови, цілі механізм функціонування.
13. Небанківські фінансово-кредитні установи.
14. Становлення та розвиток банківської системи України.
15. Центральні банки, їх походження та призначення.
16. Основні напрями діяльності центрального банку.
17. Становлення та розвиток центрального банку в Україні.
18. Комерційні банки, їх види та правові основи організації.
19. Операції комерційних банків.
20. Нагляд і контроль за діяльністю комерційних банків.

21. Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій.
22. Міжнародний валютний фонд у системі валютно-кредитних відносин.
23. Світовий банк та його складові інституції.
24. Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни Гроші і кредит: лекції з використанням мультимедійних презентацій та проблемного викладання, усне опитування, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Вовчак О. Д. Гроші та кредит : навчальний посібник / О. Д. Вовчак, І. Є. Бучко, З. Р. Костак. К. : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
2. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
3. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посібник / Д. І. Коваленко. 3-є видання. К. : Центр учбової літератури, 2019. 352 с.
4. Коренюк П. І. Гроші і кредит : навчальний посібник / П. І. Коренюк, Л. В. Коренюк, О. Т. Левандівський. – Кам'янське : ДДТУ, 2019. 402 с.
5. Світлична В. Ю. Гроші і кредит : підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.

Допоміжна

1. Гудзовата О. О. Механізми реалізації грошово-кредитної політики в системі зміцнення фінансової безпеки України. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 21.04.01 «Економічна безпека держави (економічні науки)». – Національний інститут стратегічних досліджень, Київ, 2019.
2. Коровій В. В. Грошово-кредитна політика в умовах економічних перетворень. Проблеми економіки. 2020. №3. С. 167–175.
3. Чкан І. О., Чкан А. С. Електронний банкінг для бізнесу і населення як запорука розвитку ринкової інфраструктури. Ефективна економіка. 2020. № 4.
4. Trusova N.V., Synchak V.P., Borovik L.V., Kostornoi S.V., Chkan I.A., Forkun I.V. Fiscal policy in a decentralized space of the financial system of Ukraine // N.V. Trusova, V. P. Synchak, L. V. Borovik, S. V. Kostornoi, I. A. Chkan, I. V. Forkun / International Journal of Criminology and Sociology, 2020, 9, 2891-2904
5. Trusova, N. and Chkan, I. (2021), «Minimization of risks of payment systems of banking institutions», *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8625> (Accessed 12 Mar 2021).

6. Трусова Н.В., Чкан І.О., Гривківська С.М. Робота інструментів грошово-кредитної політики центрального банку в умовах глобальної невизначеності. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). 2021. №2(44). С. 202-208

7. Особливості розвитку монетарної політики в умовах пандемії. Євген БУБЛИК. Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р. / Наук. ред. В. Юрчишин. – Київ: Заповіт, 2021, 200 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III
3. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV
4. Про грошову реформу в Україні : Указ Президента від 25.08.1996 № 762/96
5. Національний банк України : <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
6. Освітній портал ТДАТУ <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2722>
7. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
8. Сайт кафедри ФОО: <http://www.tsatu.edu.ua/fk/>